

www.abhiyandaily.com

एनएमबि बैंकलाई 'युएन वुमन डब्ल्यूईपी' अवार्ड ३

नेपाल-चीन आर्थिक साझेदारीमा द्विविधा ८

पर्यटकीय गन्तव्य बन्दै अरुण डाँडा ५

हरेक दृष्टि, आर्थिक कोण

राष्ट्रिय दैनिक

सिटिजन्स बैंकलाई बैंक अफ द इयर २०२४'को अवार्ड ८

नीतिगत अस्थिरता र बजार संकुचनको चेपुवामा उद्योग बारा-पर्सा कोरिडोरका ४ डण्डी उद्योग बन्द

ओमप्रकाश खानाल

वीरभद्र ज्ञान

नीतिगत अस्थिरता र बजार संकुचनका कारण बारा र पर्साका फलाम उद्योगहरू थिएको सम्बद्ध उद्योगीले बताएका छन्। वीरभद्र ज्ञानको भौगोलिक अवस्थिति, कच्चा पदार्थ आपूर्ति र दुवानीमा सहजतामयता कारण यो क्षेत्रमा फलामपन्न निर्माण सामग्री- डण्डी, जस्तापाता, पाइप र तारजालीलाई संकटमा परेको उद्योगीको प्रवृत्ति र भौगोलिक सहजताको आधारमा यो क्षेत्रमा निर्माण सामग्री उत्पादनको राष्ट्रीय सम्बन्ध थियो। पछिलो समयमा निर्माणमा आएको सुनिले उद्योग संकरमा परेको छन्। केही उद्योग त बन्द भइसकेको छन्, उद्योगी प्रदीप केडियाले भनेछ।

सरकारको नीतिमा स्थायित्व नहुँदा उद्योगलाई खन्नु सक्स क्षमिताको छ। सरकारले स्वदेशमै बिलेट उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्ने भन्दै स्पन्न आइरन आयामो सहृदयित दिएपछि कोरिडोरका चारोंतो उद्योगले यस्ता प्रविधिमा लागाए, तर चालू अर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बाटेमार्फत सरकारले स्पन्न आइरन आयामो दिएको सहृदयित हाइप्रोस्ट्रिक्युलर्स उद्योगको सम्बद्ध उद्योगहरूको गुनाहो छ। » बाँकी पृष्ठ ५ मा

सुन्न (लो)

अलोरिकी डलर

बेतन कर्णली आयोजनाप्रति जीएमआरको आपत्ति

कर्मचारी सञ्चयकोषले बनाउन लागेको आयोजनाको भविष्य अन्योलमा

प्रशान्त खड्का

काठमाडौं

बेतन कर्णली जलविद्युत आयोजनाको बांध (डाचम) क्षेत्रको पानीले माथिल्लो कर्णली जलविद्युत आयोजनालाई असर गर्ने भन्दै जीएमआर कम्पनीले सरकारसमक्त आपत्ति प्रकट गरेको छ। यसले गर्न ४३९ मेगावाटको बेतन कर्णली जलविद्युत आयोजनाको भविष्यमा अन्तोले बुझन सुन्नन भएको छ।

भारतीय लागानीको जीएमआर अपर कर्णली हाइड्रोपावर लिमिटेडले १०० मेगावाट क्षमताको माथिल्लो कर्णली जलविद्युत आयोजना बनाउन लागेको छ। माथिल्लो कर्णलीको तलापोष्ट बेतन कर्णली जलविद्युत आयोजना बनाउन कर्मचारी सञ्चय कोषको पहलमा काम भइरहेको छ। अर्थिक अभियानलाई प्रारंभ जीएमआर अपर कर्णली हाइड्रोपावर लिमिटेडले बन तथा बातावरण मन्त्रालयलाई गतवर्ष मङ्गसिर ५ गते लेखेको चिठीमा बेतन कर्णलीको बांधमाथि जलाशयको पानीको अधिकतम सतह (फुल सप्लाई लेभन अर्थात एफएलएस)ले माथिल्लो कर्णलीको टेलरेसमा असर गर्ने भन्दै आपत्ति जनाएको छ। पावर हाउसमा विजुली उत्पादन भएपछि सुरुडबाट ल्याइएको पानी पुनः नदीमा फाल्न बनाउएको संरचना टेलरेस हो।

तल्लो तटमा रहेको बेतन कर्णलीको एफएलएसले माथिल्लो आयोजनाको टेलरेस थाएमा रहेको पानी थुनिएर माथिल्लो आयोजनाको पावर हाउसतिरै फर्किएर पावर हाउसलाई ने असर गर्न सक्ने हुँदा त्यसपछि परियोजना पन्न जारी राखेको छ। बेतन कर्णली सञ्चयकर्ता हाइड्रोपावर कम्पनीले विद्युत् विकास विभागबाट निर्माण अनुमति पाएन

जीएमआरले नो अब्जेक्शन सर्टिफिकेट दिन नमाने बेतनले ४३९ मेगावाट क्षमताको आयोजना बनाउन नसक्ने देखिएको छ। यस्तो अवस्थामा क्षमता घटाएर आयोजना निर्माण गर्नुपर्ने बायधी बेतनलाई हुन सक्छ। बेतनको पनि धेरै काम अधि बढिएकाले आयोजना रोक्ने भन्ने हुँदैन, दुवै परियोजना बनाउनु रुपैयाँ ४३९ मेगावाटको अनुमति भएको छ।

बेतन कर्णलीले भइसकेकाले उत्पादन अनुमति भएको प्राप्त गर्ने काम अन्तिम चरणमा पुरिसकेको छ। जितिसक्दौ चौडौ अनुमति पाउनुपर्ने भन्नेतरै आयोजनाले समय खर्चिएको छ। आयोजना निर्माणपूर्वक सम्पूर्ण काम सकिएर रेडी दुवै गोको अवस्थामा रहेकाले अनुमति दिन नमिल्ने भएकाले जीएमआरले र लगानी बोर्डले मात्र अनुमति दिन सक्छ।

■ ■ ■

नवीनराज रिहाई

महानिर्देशक, विषुवृक्ष विभाग

कृष्णप्रसाद आवार्य

प्रबन्ध निर्वाचक

बेतन कर्णली सञ्चयकर्ता हाइड्रोपावर कम्पनी

■ पावर हाउसमा बिजुली उत्पादन भएपछि सुरुडबाट ल्याइएको पानी पुनः नदीमा फाल्न बनाउने जीएमआरको भनाइ

■ बेतन कर्णली सञ्चयकर्ता हाइड्रोपावर कम्पनीले विद्युत् विकास विभागले निर्माण अनुमति दिन सक्छ।

गरिदिन जीएमआरले आग्रह गरेको छ।

तर, बन तथा बातावरण मन्त्रालयले यसै वर्षको जानविरामा बेतन कर्णलीको बातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन स्वीकृत गरिसकेको छ। यस्तो, बातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन स्वीकृतिका कर्माना आयोजनाको कम्पनीले जीएमआरले आग्रह गरेको प्रभाव प्रभाव मूल्यांकन स्वीकृतिका कर्माना आयोजनाको कुनै कमजोरी पक्ष आग्रह गरेको छ। यस्तो, बातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन स्वीकृतिका कर्माना आयोजनाको कम्पनीले जीएमआरले आग्रह गरेको प्रभाव प्रभावित बोर्ड र बन तथा त्यसपछि अगस्त १६, २०२१ मा बेतन कर्णली कम्पनी, ऊर्जा मन्त्रालयका सचिव, लगानी बोर्डका प्रमुख कार्यालयी अधिकतर र विचुलू विकास विभागका महानिर्देशकलाई चिठी लेखेर आफ्नो विन्ता प्रकार गरेको पनि जीएमआरले बताएको छ।

त्यसैले बेतन कर्णलीको बातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन स्वीकृत गर्नुपर्नि आफ्नो चासोमा विचार

गरिदिन जीएमआरले आग्रह गरेको छ।

गरिदिन

निर्धन उत्थान लघुवित वित्तीय संस्था लिमिटेड

(ट्रेडिंग साइट बैंकरी “मा” वर्षाको दस्तावेजातापाठ लघुवित वित्तीय संस्था)

(नेपाल राष्ट्र बकबाट “घ” वगका इजाजितपत्रप्राप्त लघुवत्त वित्ताय सस्था) _____

कन्द्रोय कायालय

भगवतीबहाल, नक्साल, काठमाण्डौ

फोन नं. ०९-४५१३७९४, ४५१३८४०

ऋण कर्जा भुत्तान गर्ने सम्बन्धी ३५ दिने सार्वजनिक सूचना

तपसिल

क्र.सं.	शास्त्रा कार्यालय	स्वपीनो का नाम, ठेगाना, ना.प्र.प.न.	वृष्णीको ३ पुस्ते विवरण (पति/पिता, ससुरा/बाजे)	समुद्र जमानिकर्ताको नाम, ठेगाना, ना.प्र.प.न.	समुद्र जमानिकर्ताको ३ पुस्ते विवरण (पति/पिता, ससुरा/बाजे)	व्यक्तिगत जमानिकर्ताको नाम, ठेगाना, ना.प्र.प.न.
						व्यक्तिगत जमानिकर्ताको ३ पुस्ते विवरण (पति/पिता, ससुरा/बाजे)
१	सिमौनगढ	गिराव देवी, वारा, ३३३०१२/५१४६	विवर्न प्रसाद कशवाहा/चन्द्रदेव प्रसाद कशवाहा	मिरा देवी, वारा, ३३३०१२/५११२	अजय कमार कशवाहा/रामअयोध्या महतो कोइरी	रविन्द्र प्रसाद कशवाहा, वारा, ११७/१११९
२	सिमौनगढ	संगीता देवी, वारा, ३३३०१२/३१३	अनिल कमार कशवाहा/विचानन्द महतो	मिना देवी, वारा, ३३३०१२/५११४	संजय कमार कशवाहा/रामअयोध्या महतो कोइरी	चन्द्रदेव प्रसाद कशवाहा/रामअयोध्या महतो कोइरी
३	सिमौनगढ	उपा कमारी, वारा, ३३३०१२/६६०	विवानन्द कुशवाहा/रत्नलाल महतो कोइरी	मिरा देवी, वारा, ३३३०१२/५११२	अजय कमार कशवाहा/रामअयोध्या महतो कोइरी	आर्यन कशवाहा/रामअयोध्या महतो कोइरी
४	सिमौनगढ	मीना देवी कशवाहा, वारा, २१३७/११७	रामबाव प्रसाद/विरा महतो कोइरी	मिरा देवी, वारा, ३३३०१२/५११२	अजय कमार कशवाहा/रामअयोध्या महतो कोइरी	रामबाव प्रसाद, वारा, १०२९/७७
५	सिमौनगढ	सनेना देवी, वारा, ३३३०१२/१२१३	महिन्द्र मुखिया/मोती मुखिया	शोभा देवी, वारा, ३३३०१२/३०९	छठ महतो कोइरी/डोडा महतो कोइरी	विरा महतो कोइरी/विवेनी, वारा, ३३३०१२/६३०४
६	सिमौनगढ	प्रीमिला देवी कोइरी, वारा, ३३३०१२/६१५८	शैवेश प्रसाद कशवाहा/विपन विहारी	शोभा देवी, वारा, ३३३०१२/३०९	छठ महतो कोइरी/डोडा महतो कोइरी	लवकेश प्रसाद कशवाहा, वारा, ३३३०१२/१२४७
७	सिमौनगढ	नैना देवी विनी, वारा, ३३३०१२/६३०४	खसल मुखिया विन/भलाई मुखिया	किरण देवी कशवाहा, वारा, ३३३०१२/६२४७	राकेश कमार कशवाहा/रामशेखर प्रसाद कोइरी	खलाई मुखिया विन/विण मुखिया विन
८	सिमौनगढ	सकलता देवी कोइरी, वारा, ३३३०१२/५१११	दिवेन्द्र प्र. कुशवाहा/विवानन्द महतो	जयकल देवी कशवाहा, वारा, ३३३०१२/३५३	खसल महतो कोइरी/संजय महतो कोइरी	संतोष कमार कशवाहा, वारा, ३३३०१२/५१११
९	सिमौनगढ	जयकल देवी कोइरी, वारा, ३३३०१२/५१४३	भागवत महतो कोइरी/संर्जन महतो	सकन्तला देवी कोइरी, वारा, ३३३०१२/५१११	दिवेन्द्र प्र. कशवाहा/विवानन्द महतो	रामबाव प्रसाद कशवाहा, वारा, ३३३०१२/५१११
१०	सिमौनगढ	सम्भा देवी, वारा, ३३३०१२/२४१२	रामलल प्रसाद/महेश मुखिया विन	मिना देवी, वारा, ३३३०१२/५११४	संजय कमार कशवाहा/इनर महतो कोइरी	चन्द्रदेव प्रसाद कशवाहा/रामअयोध्या महतो कोइरी
११	सिमौनगढ	प्रितिमा देवी सिन्हा, वारा, ३३३०१२/६३२८	राजकपुर सिन्हा/प्रसाद कोइरी	मिरा देवी, वारा, ३३३०१२/५११२	अजय कमार कशवाहा/रामअयोध्या महतो कोइरी	रामविश्वास मुखिया विन/भलाई मुखिया विन
१२	सिमौनगढ	नंगेसरी देवी, वारा, ३३३०१२/२६४६	उपेन्द्र मुखिया विन/गणेश मुखिया विन	मिरा देवी, वारा, ३३३०१२/५११२	अजय कमार कशवाहा/रामअयोध्या महतो कोइरी	भलाई मुखिया विन/विण मुखिया विन
१३	सिमौनगढ	विवाना देवी, वारा, ३३३०१२/२०१०	दिवेन्द्र प्र. कुशवाहा/विवानन्द महतो	जयकल देवी कशवाहा, वारा, ३३३०१२/३५३	खसल महतो कोइरी/संजय महतो कोइरी	किंशासा देवी/थारा/थाहा नभएको
१४	सिमौनगढ	फुल कुमारी, वारा, ३३३०१२/४०२७	शिवपूजन सहनी मलाल/सिद्धीनी सहनी मलाल	फुलावासा खातान, वारा, ३३३०२५/३८८९	जयमल अखन मिया धोवी/इनर महतो कोइरी	भागवत महतो कोइरी/संर्जन महतो
१५	सिमौनगढ	सदामा धनियाइन, वारा, २२३७/१३२५	खर्में आलम मंसर/साहेव मिया मंसर	सैमल खातान, वारा, ३३३००३/४५११	लालमहमद मिया अंसारी/रहमान मिया अंसारी	द्वैमेन्द्र कमार कशवाहा/रामअयोध्या महतो कोइरी
१६	सिमौनगढ	सेदा नेसा, वारा, ३३३०१२/३७०७	उपेन्द्र मुखिया विन/गणेश मुखिया विन	मिना देवी, वारा, ३३३०१२/५११४	राजेश कमार कशवाहा/रामअयोध्या महतो कोइरी	महेश मुखिया विन/भलाई मुखिया विन
१७	सिमौनगढ	लिलावती देवी, वारा, ३३३०१२/१०४८	दिवेन्द्र प्र. कुशवाहा/विवानन्द महतो	सिमा देवी, वारा, ३३३०२५/४०१७	खलिखन सहनी सहनी/सहनी	किंशासा देवी/थारा/थाहा नभएको
१८	सिमौनगढ	साम्मा देवी यादव, वारा, ३३३०१२/१०५५	शिवपूजन सहनी मलाल/सिद्धीनी सहनी मलाल	सिमा देवी, वारा, ३३३०२५/४०१७	जयमल अखन मिया धोवी/इनर महतो कोइरी	भागवत महतो कोइरी/संर्जन महतो
१९	सिमौनगढ	सन्जु कुमारी, वारा, ३३३०१२/७००७५	गाम्भीरा साह कान/विवानाथ साह कान	सजिता देवी, वारा, ३३३०१२/४५४८	संजय कमार कशवाहा/इनर महतो कोइरी	शिवपूजन सहनी मलाल/थारा/थाहा नभएको
२०	सिमौनगढ	नगमा खातान, वारा, ३३३०१२/१०५२	जलालदिव अंसारी/स्व.इस्लाम मिया अंसारी	सजिता देवी, वारा, ३३३०१२/४५४८	राजेश कमार कशवाहा/रामअयोध्या महतो कोइरी	रामविश्वास मुखिया विन/भलाई मुखिया विन
२१	सिमौनगढ	मनि खातान, वारा, ३३३०१२/१०५४७	नंगलहिंदा अंसारी/हुसेन महमद अंसारी	मिना खातान, वारा, १७९१/२०१४/१३१५	राजेश कमार कशवाहा/रामअयोध्या महतो कोइरी	महेश मुखिया विन/लालम अंसारी
२२	सिमौनगढ	जीविता देवी, वारा, ३३३०१२/१०४८	जोगेन्द्र महतो कहार/भगवान महतो कहार	रामजाती देवी, वारा, ३३३०१२/४५४८	मिमिला गिरी अथित/नागिन्द गिरी अथित	जीविता देवी/थारा/थाहा नभएको
२३	सिमौनगढ	सगरी देवी, वारा, ३३३०१२/१०५२	ग्रामबाव महतो कहार/सखल महतो कहार	रामजाती देवी, वारा, ३४३०१२/४५४८	मिमिला गिरी अथित/नागिन्द गिरी अथित	रामजात हजरा/रातु अहिर/थारा/थाहा नभएको
२४	सिमौनगढ	अनरवा देवी, रोटा, ३३३०१२/१०५६	मोहन वैटा/अनुप वैटा धोवी	रामजाती देवी, वारा, ३४३०१२/४५४८	मिमिला गिरी अथित/नागिन्द गिरी अथित	रामजात हजरा/थारा/थाहा नभएको
२५	सिमौनगढ	कोशिल देवी, रोटा, ३३३०१२/७००७५	विवेनद भगत माली/प्रसाद माली	शैल देवी, रोटा, ३३३०१२/४५४८	रामार्थस पडित/सहदेव पडित	विवेनद भगत माली/रोटा, ३३३०१२/७००७५
२६	सिमौनगढ	रिता देवी यादव, वारा, ३३३०१२/११३५	रामनज प्र. यादव/महिन्दर राय यादव	शैल देवी, रोटा, ३३३०१२/४५४८	रामार्थस पडित/सहदेव पडित	विवेनद भगत माली/रोटा, ३३३०१२/७००७५
२७	सिमौनगढ	रिता देवी, वारा, ३३३०१२/१०५२	रामनिवास सा साह तेली/अमल सा तेली	सुगंगा देवी, वारा, ३३३०१२/४५४८	रामनिवास सा तेली/अमल सा तेली	रामनिवास सा तेली/थारा/थाहा नभएको
२८	सिमौनगढ	सगरी देवी, वारा, ३३३०१२/१०५६	रामबाव महतो कहार/भगवान महतो कहार	रामजाती देवी, वारा, ३४३०१२/४५४८	भगवान साह/मिखारी साह	रामबाव महतो कहार/कहार/थारा/थाहा नभएको
२९	सिमौनगढ	सोधारी देवी, वारा, ३३३०१२/१०५२	रामबाव हजरा/रात्रा देवी, वारा, ३३३०१२/४५४८	रामजाती देवी, वारा, ३४३०१२/४५४८	रामबाव प्रसाद कहार/रात्रा देवी, वारा, ३३३०१२/४५४८	रामबाव सहनी मलाल/रात्रा कान/रात्रा देवी, वारा, ३३३०१२/४५४८
३०	सिमौनगढ	संजु देवी, वारा, ३३३०१२/१०५२	देवनाथ साह कान/विवानाथ साह कान	रामजाती देवी, वारा, ३४३०१२/४५४८	रामजाती देवी, वारा, ३४३०१२/४५४८	रामबाव सहनी मलाल/रात्रा कान/रात्रा देवी, वारा, ३३३०१२/४५४८
३१	सिमौनगढ	द				

खर्च जोगाउन विज्ञापन रेक्तु भनेको समय बचाउन घडी
बढ गर्नुजस्तै हो ।
- हेठी फोटो

सम्पादकीय

जलविद्युत् बीमामा
टचारिफ विवाद

बीमा कम्पनी र जलविद्युत् आयोजनाका प्रबढक कम्पनीका सञ्चालकहरूबीच जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमामा तोकिएको न्यूनतम बीमाशुलक 'टचारिफ' हटाउने विषयमा सहमति भए पनि त्यसको कायांन्यन हुन सक्को छौं । ४ महानीअभिन्न नै जलविद्युत् आयोजनाको बीमामा न्यूनतम बीमाशुलक हटाउँ प्रतिस्थितमक ढाँचे शुल्क कायम गर्ने सहमति भए पनि त्यसको कायांन्यनका लागि नियामक नेपाल बीमा प्राधिकरण र बीमक कम्पनीहरूले चासो नदिवडो जलविद्युत् प्रबढक कम्पनीहरूले गुनासो गरिरहका छन् । किम प्रतिस्थितम बीमा प्रिमियम लागू गर्ने नियामक र बीमकले चासो नदिवडो हुन त भन्ने प्रश्न उठाउँ स्वाभाविक हो ।

बीमा भनेको जोखिमको हस्तान्तरण हो । जित बढी जोखिम हुन्छ त्यति तै बीमा शुल्क बढी तिउपन्ते हुँदू । बढी जोखिम भएका क्षत्रिया कम प्रिमियम लिएर पूरा जोखिमको रक्खावरण तातो गरी बीमा गर्ने अवस्था आउन सक्छ । यस्तो अस्वस्थ प्रतिस्थित हुन नदिवड र जोखिमबाट बीमा कम्पनीलाई प्राधिकरणले टचारिफ तोकिए गर्न । टचारिफ तोकिएको उद्देश्य अस्वस्थ प्रतिस्थितम लिएर बीमा कम्पनीहरूले गुनासो नदिवडो जलविद्युत् प्रबढक कम्पनीहरूले गर्न छाडिएको हो भन्ने प्राधिकरणले रिक्ट प्रोफाइल (जोखिमको विवरण) तयार पार्नुपर्छ । त्यो प्रोफाइलअनुसार फरक फरक प्रिमियम लिउँछ । हो, प्राधिकरण राष्ट्र बैंकजस्ता नियमनका सानातिन कुरासमेत हेतु सन्तो गरी सबैको भद्रकोको छैन । त्यसो हुँदा बीमकहरूबीचीको अस्वस्थ प्रतिस्थितम भएको कम्पनी नै ढुङ्गे अवस्था आउन सक्छ । यस्तो अस्वस्थ प्रतिस्थितम लिएर बीमा कम गर्न सबैन भन्ने त्यसैले पक्षलाई कम्पनीलाई लागाउन गर्न सक्छ । तर, बीमा गर्ने प्रिमियमका लागि नेपोसिएशनका लागि ठाउँ दिएपर्छ ।

बीमा व्यवसायमा प्रतिस्थित हुन्पर्छ । त्यो प्रतिस्थित भनेको बीमा शुल्कमा हुन्ने हो । त्यसैले त्यो प्रतिस्थित प्रिमियममा बीमा गर्ने पाउनुपर्छ भन्ने जलविद्युत् आयोजनाहरूको माग सिद्धान्तमः सही छ । त्यसैले टचारिफ हटाउतेर्फ लाग्नुपर्छ भन्ने उसको

सबै आयोजना एकै प्रकृतिको नहुने र जोखिमको स्तर पनि फरकफरक हुने भएकाले तथा जलवायु परिवर्तन र प्राकृतिक प्रकोपले जलविद्युत् आयोजनाहरूमा जोखिम बढ्दै गएकाले उत्तरै शुल्क तोकुभन्दा जोखिमका आधारमा तय हुने अवस्था उपयुक्त देखिन्छ ।

भनाड सही पनि देखिन्छ । नेपालमा बीमाको व्यवसायमा अन्य व्यवसायमा जस्तै असल अभ्यासको कमी देखिन्छ । असल व्यवसायिक अभ्यास हुन्ने हो भन्ने टचारिफ तोके पनि तोतोके पनि जोखिमको मात्राअनुसार बीमाको प्रिमियम फरक फरक हुन्ने छै । कुन आयोजनाको तोकिएको जोखिम छ भन्ने हेरेर बीमकले प्रिमियम तोकिएको सक्छ । टचारिफ तोके पनि जोखिमका तह अलगअलग हुन्विहित अलगअलग प्रिमियम लिउँहालू । यसो गर्ने बीमक र नियमक ढुङ्गे थारैन गर्नुपर्ने र हक्क आयोजनाको लागि फरकफरक व्यवस्था गर्नुपर्ने हुँदू । नेपालमा यसरी तहगत व्यवस्था गर्नुभन्दा एकढिका निर्णय गर्ने परिपाटी छ । किंतु टचारिफ तोके पनि कुन जोखिमका तह अलगअलग हुन्विहित अलगअलग प्रिमियम लिउँहालू । यसो गर्ने बीमक र नियमक ढुङ्गे थारैन गर्नुपर्ने र हक्क आयोजनाको लागि फरकफरक व्यवस्था गर्नुपर्ने हुँदू । नेपालमा यसरी तहगत व्यवस्था गर्नुभन्दा एकढिका निर्णय गर्ने परिपाटी छ । किंतु टचारिफ तोके पनि कुन जोखिमका तह अलगअलग हुन्विहित अलगअलग प्रिमियम लिउँहालू । यसो गर्ने बीमक र नियमक ढुङ्गे थारैन गर्नुपर्ने र हक्क आयोजनाको लागि फरकफरक व्यवस्था गर्नुपर्ने हुँदू । नेपालमा यसरी तहगत व्यवस्था गर्नुभन्दा एकढिका निर्णय गर्ने परिपाटी छ । किंतु टचारिफ तोके पनि कुन जोखिमका तह अलगअलग हुन्विहित अलगअलग प्रिमियम लिउँहालू । कुन आयोजनाको लागि फरकफरक व्यवस्था गर्नुपर्ने र हक्क आयोजनाको लागि फरकफरक व्यवस्था गर्नुपर्ने हुँदू ।

प्रतिस्थितमाको कारण राष्ट्रिय श्रम संगठनका अनुसार न्यूनतम दरभन्दा नदिवड गरी शुल्कमा प्रतिस्थित गराइएको हो कि भन्ने देखिन्छ । केही जलविद्युत् कम्पनीमा जोखिम ज्यादै कम छ भन्ने त्यसैले टचारिफ किन तिनि ? त्यसैले जोखिमको प्रोफाइल

पुरुषीमा कम्पनीको दरका आधारमा बीमाशुलक कायम गर्ने अनौपचारिक सहमति भएको प्राधिकरणको भनाड छ । खासगरामा गतवर्ष भारतको सिक्किममा जलविद्युत् आयोजनाको बाँध विस्फोट भएसँगै पुनर्वासी कम्पनीहरूले नेपालतारां पनि त्यसै जोखिममा राखेर बीमाशुलक बढाउँहोको टचारिफ तोकिएको प्राधिकरणको भनाइ छ । त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ । सबै आयोजना एकै प्रकृतिको नहुने र जोखिमको स्तर पनि फरकफरक हुने भएकाले तथा जलवायु परिवर्तन र प्राकृतिक प्रकोपले जलविद्युत् आयोजनाहरूमा जोखिम बढ्दै गएकाले उत्तरै शुल्क तोकुभन्दा जोखिमका आधारमा तय हुने व्यवस्था उपयुक्त देखिन्छ ।

पुरुषीमा कम्पनीको दरका आधारमा बीमाशुलक कायम गर्ने अनौपचारिक सहमति भएको प्राधिकरणको भनाड छ ।

खासगरामा गतवर्ष भारतको सिक्किममा जलविद्युत् आयोजनाको बाँध विस्फोट भएसँगै पुनर्वासी कम्पनीहरूले नेपालतारां पनि त्यसै जोखिममा राखेर बीमाशुलक बढाउँहोको टचारिफ तोकिएको प्राधिकरणको भनाइ छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।

त्यसैले जलविद्युत् आयोजनाहरूको बीमाशुलक निर्धारण गर्ने काम अस्युरो रहेको छ ।</

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	आर्थिक वर्ष	स्थान	मिति	समय	प्रस्तावित लाभाशा (%)		अन्य प्रस्ताव	बुक क्लोज
						बोनस	नगद		
१	नेशनल लघुवित वित्तीय संस्था लिमिटेड	२०८०/०८१	अरनिको पार्टी आपेस, बेनेपा, काप्रेपलाज्चोक	मईसर २४	११:००	१४.२५	०.७५	थप सार्वजनिक निष्काशन (एफपीओ) जारी गर्ने, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर १८ - मझसिर २४
२	स्ट्याण्डर्ड चार्टर्ड वैक लिमिटेड	२०८०/०८१	आर्मी अफिसर्स क्लब, भ्रद्राकाली, काठमाडौं	मईसर २५	१३:०	६.५	१९	वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर १२
३	खलेवल आइएमई वैक लिमिटेड	२०८०/०८१	नेपाल प्रजा-प्रतिष्ठान, कमलादी, काठमाडौं	मईसर २७	१०:००	५.५		सञ्चालकको नियुक्ति, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर ९
४	नविल वैक लिमिटेड	२०८०/०८१	राष्ट्रिय सभागाउ, प्रदर्शनीमार्ग, काठमाडौं	मईसर २७	१०:००	१०		सञ्चालकको नियुक्ति, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर १०
५	हिमालयन लघुवित वित्तीय संस्था लिमिटेड	२०८०/०८१	बोगनमिल्ला इमेन्ट्स, विपुलवर, काठमाडौं	मईसर २७	१०:००			सञ्चालकको नियुक्ति, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर १६
६	फरवार्ड माइक्रोफाइनास लघुवित वित्तीय संस्था लिमिटेड	२०८०/०८१	दिनेश चौधरी स्मृति प्रतिष्ठान, दहवी, सुनसरी	मईसर २८	११:००	१३.३	०.७	वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर १४
७	नेशनल हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेड	२०८०/०८१, २०८०/०८१	डेलिश ओपेरा रेस्टो एण्ड व्हाइटेट, बालुवाटार, काठमाडौं	मईसर २८	११:००			सञ्चालकको नियाचन, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर १९
८	सुरमाई हाइड्रोपावर लिमिटेड	२०८०/०८१	लिसरा रिसेप्शन, भगवती बहाल नस्लाल, काठमाडौं	मईसर २८	४:००	७	५.३१	वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर १७
९	एशियन हाइड्रोपावर लिमिटेड	२०८०/०८१	द ईन्टर्न्स्ट्र क्यापे, चाकुपाट, ललितपुर	पुस २	१२:३०			वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर १९
१०	सामिलिंग पारर कम्पनी लिमिटेड	२०८०/०८१	द ईन्टर्न्स्ट्र क्यापे, चाकुपाट, ललितपुर	पुस २	१०:३०			वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर १९
११	चन्द्रगिरि हिल्स लिमिटेड	२०८०/०८१	चन्द्रगिरि हिल्स लिमिटेडको कार्यालय, थानकोट परिसर	पुस ३	११:००			सञ्चालकको नियुक्ति, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर २१
१२	सोटी होटल लिमिटेड	२०८०/०८१	नेपाल प्रजा भवन प्रेश्रेशल, कमलादी, काठमाडौं	पुस ४	११:००	१०	२६.८५	वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर १३ - पुस ४
१३	नेपाल इन्कास्ट्रक्चर वैक लिमिटेड	२०८०/०८१	कार्की व्हाइट, बरामहल, काठमाडौं	पुस ४	१:००			वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर २१
१४	छाशाइरी हाइड्रोपावर लिमिटेड	२०८०/०८१, २०८०/०८१	अग्रवाल भवन, कमलपोखरी, काठमाडौं	पुस ५	१:००			वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर २७
१५	सपोर्ट लघुवित वित्तीय संस्था लिमिटेड	२०८०/०८१	दुर्गापार्टी इटर्न्स, नेपाल राजधानी, सुनसरी	पुस ६	११:००	१३.७५	०.७५	वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर १४
१६	सूर्योदयी लाइफ इन्स्योरेस्स कम्पनी लिमिटेड	२०८०/०८१	आम्रपाली व्हाइटवेट, भाटभटेपी, काठमाडौं	पुस ७	१०:००	१०	०.४७	सञ्चालकको नियाचन, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर २३
१७	युकिक नेपाल लघुवित वित्तीय संस्था लिमिटेड	२०८०/०८१	आम्रपाली व्हाइटवेट, भाटभटेपी, काठमाडौं	पुस १२	१:००	५	०.२६३२	१०० प्रतिशत हकप्रद शेर्यर निष्काशन गर्ने, सञ्चालकको नियाचन, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर २१
१८	एनआरएन इन्कास्ट्रक्चर एण्ड डेमलामेन्ट लिमिटेड	२०८०/०८१	आम्रपाली व्हाइटवेट, भाटभटेपी, काठमाडौं	पुस १२	१:००	५	०.२६३२	१०० प्रतिशत हकप्रद शेर्यर निष्काशन गर्ने, सञ्चालकको नियाचन, वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने	मझसिर २१

निर्जन बीमा कम्पनीहरूको ५२ हप्ताको उच्च र न्यून मूल्यको तथ्यांक (२०८१ मध्यसिर २०)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	बजार मूल्य	५२ हप्ताको उच्च विन्दु	५२ हप्ताको न्यून विन्दु
१	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	१७००	२२४९३.९	१२८००
२	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०००	११६२	७८६
३	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१९३.६	१११३	६४५
४	नेको इन्स्रेन्स लिमिटेड	१४५	१०५०	७५०
५	एनएलसी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०५	१३२	७५.३
६	सिद्धार्थ प्रियंगर इन्स्योरेन्स लिमिटेड	८५	१०५६	६७५
७	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८९	११२०	६६९.४
८	सारामाथा लुम्बिनी इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	७९	१२६	६०२
९	सानिमा जिआइरी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७०९	१७१.१	४६४.१
१०	हिमालयन एमरेन्स इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६६९.१	८०७	५११
११	युनास्टेड अजेड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६५८	८३७.३	५१४
१२	आइजीआई प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६०६	७६०	४७६

जीवन बीमा कम्पनीहरूको ५२ हप्ताको उच्च र न्यून मूल्यको तथ्यांक (२०८१ मध्यसिर २०)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	बजार मूल्य	५२ हप्ताको उच्च विन्दु	५२ हप्ताको न्यून विन्दु
१	लाइफ इन्स्योरेन्स क्यारेंस नेपाल लिमिटेड	१५५५	२४७५	११२३.८
२	नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८०७	१०६०	५५६
३	एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७४८	८२४	५२३.५
४	सिटिलाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७०६.२	७२१	४९७.८
५	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६००	७०८.१	५१९.३
६	नेशनल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५५८	७३२.१	५१९.३
७	प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५५८	७३२.२	४७२
८	प्रिलायप नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५११	६११	३४४.१
९	सर्योजने लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४८८	६०७	३४४.१
१०</				

नेप्सेसँगै घट्यो कारोबार रकम

अभियान संवाददाता

काठमाडौं

साताको अन्तिम कारोबार दिन विहीनावर नेप्से परिसूचकसार्गे कारोबार रकम पनि घटेको छ। यससँगै नेप्से १५ दशमलव ९३ अंक घटेर २ हजार ७३४ दशमलव ९३ विन्दुगाहा भरेको छ।

अधिल्लो कारोबार दिन रु. ९ अंक ९३ करोड बराबरको कारोबार भएकोमा यस दिन रु. ८ अंक ६६ करोडमा भरेको छ। अधिल्लो कारोबार दिन नेप्से २४ दशमलव ९७ अंक घटेको थिए।

कारोबारमा आएका धितोपत्रमध्ये सबैभन्दा बढी खानीखोला हाइडोपावर कम्पनीको शेयर मूल्य ९ दशमलव ९८ प्रतिशत वृद्धि भएको छ। यससँगै कम्पनीको शेयर मूल्य प्रतिक्रिया रु. ४२८ दशमलव ८० पुरोगे रहेको है। त्यसै, सुपर मादी हाइडोपावरको शेयर मूल्य ९ दशमलव ९५ प्रतिशत बढेर रु. १ हजार १४९,

मूल्य घटबढका आधारमा शीर्ष ५ धितोपत्र					
बढेका धितोपत्र	अन्तिम मूल्य रु.	फरक (प्रतिशत)	घटेका धितोपत्र	अन्तिम मूल्य रु.	फरक (प्रतिशत)
खानीखोला हाइडोपावर कम्पनी लिमिटेड	४२८,८०	९.९८	सोपोर्ट लघुवित वित्तीय संस्था लि.	२,८५०,००	-८.३७
सुपर मादी हाइडोपावर लिमिटेड	१,१४९,००	९.९५	नेपाल फाइनान्स लिमिटेड	१,१५०,००	-१.०५
मानुनी लघुवित वित्तीय संस्था लिमिटेड	२,५००,००	८.५५	गुरुस लघुवित वित्तीय संस्था लि.	२,८०,००	-८.५२
लाइफ इन्स्योरेस कपोरेशन (नेपाल) लि.	१,५५५,००	७.९९	तारागाउ रिजन्सी होटल लिमिटेड	१,१७०,००	-८.१०
१.५५५ एनसीसी डिवेलर २०८६	१,१६६,८०	६.०७	ईडवा हाइडोपावर लिमिटेड	६८२,९०	-८.३३

सम्हगत कारोबार			
क्र.सं.	सम्ह	कारोबार रकम (रु. करोडमा)	कारोबारमा दिस्ता(%)
१	जलविद्युत्	३३७,९६	४०.३८
२	वित्त	१२०,६८	१४.५२
३	विकास बैंक	७९,५९	९.५०
४	लघुवित	५६,३९	६.७४
५	लगानी	५४,४०	६.५०
६	जीवन बीमा	५३,६८	६.४९
७	बैंकिङ	४२,९३	५.१३
८	निर्जन बीमा	२४,१९	२.८९
९	अन्य	९८,९६	२.२७
१०	उत्पादन तथा प्रशोधन	१७,२५	२.०६
११	होटल तथा पर्यटन	१४,६६	१.७५
१२	पापार	७,२५	०.८७
१३	संस्थापक शेयर	७,००	०.८४
१४	म्युचुअल फण्ड	१,७२	०.११
१५	ऋणपत्र	०,३१	०.०४

पुरोको छ।

विहीनावर सोपोर्ट लघुवित वित्तीय संस्थाका शेयरधनीले सम्हगत सञ्चकमध्ये दई सम्हूको सञ्चक बढेको छ भने बाँकी सबै सम्हूको सञ्चक घटेको छ। तीमध्ये व्यापार कम्पनीको शेयर मूल्य वृद्धिक्रिया रु. ५५० भएको है। यससँगै कम्पनीको शेयर मूल्य प्रतिक्रिया रु. २ हजार ८५० मा भरेको छ। त्यसै, नेपाल फाइनान्सको शेयर मूल्य ७ दशमलव ९५ प्रतिशत घटेर रु. १ हजार १५५ कायम भएको छ।

पुरोको छ।

भएको हो।

कारोबारमा आएका १३ सम्हगत सञ्चकमध्ये दई सम्हूको सञ्चक बढेको छ भने बाँकी सबै सम्हूको सञ्चक घटेको छ। तीमध्ये व्यापार सम्हूको सञ्चक बढेको छ। उक्त बोकरबाट रु. १ अंक ३३ करोड ४४ लाख बढी ३ दशमलव ६७ लघुवित वित्तीय संस्था लि. बढेको छ भने रु. १ अंक २० करोड ६८ लाख बराबरको धितोपत्र किनबेच भएको छ।

बोकर नं. ५८ वाट सर्वाधिक कारोबार विहीनावरको बोकरमा ब्रोकर भएको हो। जबाबदार ब्रोकर भएको हो। कारोबार अवधिमा उक्त बोकरबाट रु. ५७ करोड १ लाख बराबरको धितोपत्र विहीनावरको बोकरमा रु. ६५ लाख बराबरको धितोपत्र किनबेच भएको हो।

सम्हगत परिसचकमा आएको परिवर्तन			
क्र.सं.	सम्ह	सम्हगत परिसचक	परिवर्तन (%)मा
१	व्यापार	५,०७४,८७	३.६७
२	जीवन बीमा	१३,४५,३५	०.८०
३	निर्जन बीमा	१३,०३,४४	-०.०७
४	म्युचुअल फण्ड	२१,८४	-०.२९
५	अन्य	२,००३,८०	-०.४८
६	जलविद्युत्	३,६१५,९८	-०.८८
७	लगानी	१०४,८३	-०.१०
८	बैंकिङ	१,४४०,२६	-०.१७
९	विकास बैंक	५,८१७,२१	-१.०८
१०	लघुवित	५,०५२,९२	-१.१४
११	उत्पादन तथा प्रशोधन	६,७२८,८८	-१.२८
१२	वित्त	३,३७,१७	-२.८०
१३	होटल तथा पर्यटन	६,८५२,९६	-३.६३

सर्वाधिक कारोबार भएका पाँच धितोपत्र		
धितोपत्रको नाम	कारोबार रकम (रु. करोडमा)	अन्तिम मूल्य(रु.)
नेपाल फाइनान्स लिमिटेड	४२,९९	१,१५०,००
एनआरएन इन्कास्ट्कर एण्ड डेम्पलमेन्ट लि.	२९,०३	१,१५०,००
लाइफ इन्स्योरेस कपरेशन (नेपाल) लिमिटेड	२०,८७	१,१५०,००
रसुवागाहा हाइडोपावर कम्पनी लिमिटेड	२०,११	१,१५०,००
जानकी फाइनान्स कम्पनी लिमिटेड	१३,९६	१,१५०,००

शीर्ष ५ बोकर (रकम रु. करोडमा)			
बोकर नं.	खाली रकम	विक्री रकम	जम्मा रकम
५८	७६,४३	५७,०१	१३३,४४
४५	२९,२३	३५,७७	६५,०१
४२	२७,३५	२९,४४	५६,८०
३४	२६,७२	२६,४२	५३,१४
५७	२४,५२	२३,४८	४८,००

दुई कम्पनीको शेयर मूल्य समायोजन

काठमाडौं (अस)। विहीनावर नेपाल स्टक एस्सेन्ज (नेप्से)मा दुई अन्तिम एस्सेन्जको शेयर मूल्य समायोजन भएको छ।

फर्स्ट माइक्रोफाइनान्स लघुवित वित्तीय संस्था र एनआरएन इन्स्टार्ट्कर एण्ड डेम्पलमेन्ट लिमिटेड सोल्युशन्स बोकरमा अन्तिम अंक १३ करोडमा भरेको छ।

नेप्से विहीनावर कम्पनीको अन्तिम अंक १४ लाख ८३४ दशमलव ९८ प्रतिशत घटेर रु. १ हजार ८३४ दशमलव ९८ प्रतिश

४७ तीतोमीठा

आजु कमरेड... भजन गाँड़

नेपाल प्रिमियर लिंग (एनपीएल) किंकेटको धमाका चलिरहेको छ। टिमका मालिकहरूको लगानी ५०-६० करोड़ पुगेको छ। प्राइज को हो भने विषयमा बयान लेने सरप्राइज दिल्लै कि स्पनर चाल, थाहा छैन। नेपाली र विदेशी खेलाडीहरूको भिडन्तले किंकेटमा 'कान्टिं' ल्याउला कि 'कन्फ्यूजन', त्यो पनि हेर्न वाँची छ। हालालाई डिजिटल स्टोरोबोर्ड चम्केको छ, दर्शकको लागि नयाँ सिट सिट राखिएको छ। जनता पनि यानको 'यामार्ह' हेंडे 'डिजिटल युको म्याच' हेरेर मख्खा छैन।

तर यो किंकेटमात्र होइन, अर्को खेल पनि चलिरहेको छ, एमरीसी बनाम वीआरआई। यसेमा सहभागी हुन प्रम चीन गएर कर्किए। सबैलाई थाहै छ वीआरआई बुझन गाह्री छ र एमरीसीभन्ना चम्केछ। त्यसेले होतो दृष्टि जनाको लक्ष्य चीन भ्रमणमात्र गयो। एमरीसीमा 'पोल गाइड ठोस प्रगति' भयो, तर वीआरआई सपनामै सीमित छ। चीनको बृण्णपति धीन मानेहरूको दिन चम्पार्को पनि प्रम ओलीको भ्रमणमात्र वीआरआईको फेमवर्कमा हस्ताक्षर त भयो, तर यो केम्पमा वर्क हुँदू कि हन्न, थाहा छैन।

रसुवा र तातोपानीको बाटो खुले पनि नस्क्यो पनि, रामार्सीको मासु चीन पठाउने होका चै खुलेको कुरा छ। ख्यालबाट त पहिला पनि जान्यो क्यारे। चीनले ८-९ अर्ब अनुदान दिने भनेर प्रमालाई फकाइफुल्लाई पठायो। दिने नै हो भने चीनले ८-९ खर्ब नै दान दिन सक्यो न। तर दिनेन, ८-९ अर्ब पनि 'दान' न भएर 'अनुदान' रे। हुन त अरुले पनि 'अनुदान' नै भनेर दिन्दैन। यो उत्तरांग यनुको अर्थ के होला थै, जो चीन, जो चीन ८-९ अर्ब त हामा नेताजीहरूले दिवेशी सोसाइट्समै सिद्धार्थांचन। यसले देखाउँछ कि कम्प्यूनिष्ट चीनले नेपाली कम्प्यूनिष्ट नेतृत्वलाई पूरै पत्याएको छैन।

नेपाली कम्प्यूनिष्ट पार्टीको रणनीति पनि तासामो खेलसर्तै छ नि त। कहिले चिनियो 'चीको' त कहिले भारतीय 'रिकी' काल्पै, जनतालाई खेलाइरहने। भैले चीनले पनि सबै कम्प्यूनिष्टलाई एउटै खेमामा ल्याउने प्रयास गरेरै थियो। तर हामा नेताहरू यस्ता खिप्स निविए कि चाइनिजहरूलाई 'हेरेको हेचै' बनाइदिए। अतः चीनले 'नेपाली राजनीतिको ढोरीको छेत्र-प्रैटिन' भनेर हात उठायोजस्तो छ। कि हामा नेताहरूलाई नै जिल्याइदिने अभ दूसो खेला गराउने तानावाना पो बन्दै छ कि चीन, के वाहा?

समग्रमा नेपाली नेताहरू पनि त्यस्तै

छन्, छिमेकका ठूला नेता भेटन भनेर बाटोचै दुखने। तर कहिले भारतीय समोसा चाकुलान पाए मात्र पुग्ने। चाहिर 'कम्प्यूनिष्ट' देखिए पनि दाम र कामको दिहावले कि हन भने सबैलाई थाहा छ। तर 'देशमा अर्कै धेरै कम्प्यूनिष्ट छून्' भनेर न भयाकिन होला। पहिले 'लाल-लाल' भन्नै दौडिनेहरू अहिले 'गोविन्द बोलो हरि गोपाल' गाइरहेका छन्। पहिले नाम सुन्ने डर लाने लालहरूलाई अहिले कसैले बाल दिवैन, तर यो वारेमा युवाहरूले त साधखोजसम्म गर्न छाडेका छन्, जस्तो कि तिमी अस्तित्वमै छैन। जस्तो कि तिमी कहिन्यै थिएनौ।

भैले दलहरू बदलिदै छन्। बिहान घर छाडेकाहरू साँझ फर्किन्छन् वा फर्किन्नन्, थाहा छैन। भुन्डका भुन्ड मानिसहरू यतावाट उता लागेको छन्, अर्थात् तिमो अविवासमा देशबाट भागिरहेका छन्। तर लाले, कि तिमो बारेमा युवाहरूले त साधखोजसम्म गर्न छाडेका छन्, जस्तो कि तिमी अस्तित्वमै छैन। जस्तो कि तिमी कहिन्यै थिएनौ।

टीमीका संवादाताहरू मानिसको मुख मुखमा माइक धुसाएर सरकारबारे कीरी नकारात्मक बोल लागाउँछन्। तर कामरेडहरूलाई चाहिले आहो हो प्रश्न गर्दैन। कामरेडहरूलाई अहिले त राजनीतिका 'रोहिण्या' सरह पो व्यवहार गरिन्छ त। कोही हेँदैन, किलेकाहाँ भुक्तिकर हेरेर पनि मानिसहरू मुख अक्तिर भाइडिन्दून्।

देशीको राजनीतिमा कूनै बेता ज्याइसाप जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले रामु काकाको जस्ति रहेन। अहिले त हालहरूको यस्तो छ कि उनीहरूकै बच्चाहरूले समेत 'हुद्दताल' र 'नेपाल बन्द' जस्ता शब्दको अर्थ सोङ्ख थालेका छन्। यस्तो लाग्छ कि बेरोजगारहरूले आकून बेरोजगारीमा गमा लिरहेका छन्, गरीबहरूले आफूनी गरीबी।

घरहरू खिलेहरूका छन्, त्यसले चारैरहर उज्ज्यालो छारिरहेछ। कूनैबेला बोक्सी मानिसकी महीनी अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले रामु काकाको जस्ति रहेन। अहिले त हालहरूको बच्चाहरूले समेत 'हुद्दताल' र 'नेपाल बन्द' जस्ता शब्दको अर्थ सोङ्ख थालेका छन्। यस्तो लाग्छ कि बेरोजगारहरूले आकून बेरोजगारीमा गमा लिरहेका छन्, गरीबहरूले आफूनी गरीबी।

घरहरू खिलेहरूका छन्, त्यसले चारैरहर उज्ज्यालो छारिरहेछ। कूनैबेला बोक्सी मानिसकी महीनी अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।

यहाँ दशै दिवाहरूलाई 'चाइनाइसाप' जस्तो स्थान पाएका कामरेडहरूको हैसियत अहिले उयोगपतिकी छोरी र मालिकहरूको पिय बुहारी बनेकी छ। त्यो घरभिर साल्सा नृथ गर्दै हिँडिहरैको छ, तर उसलाई कैफैत कैही कैही भन्ने हिमत गर्दै।